

GIETTGIELLA

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

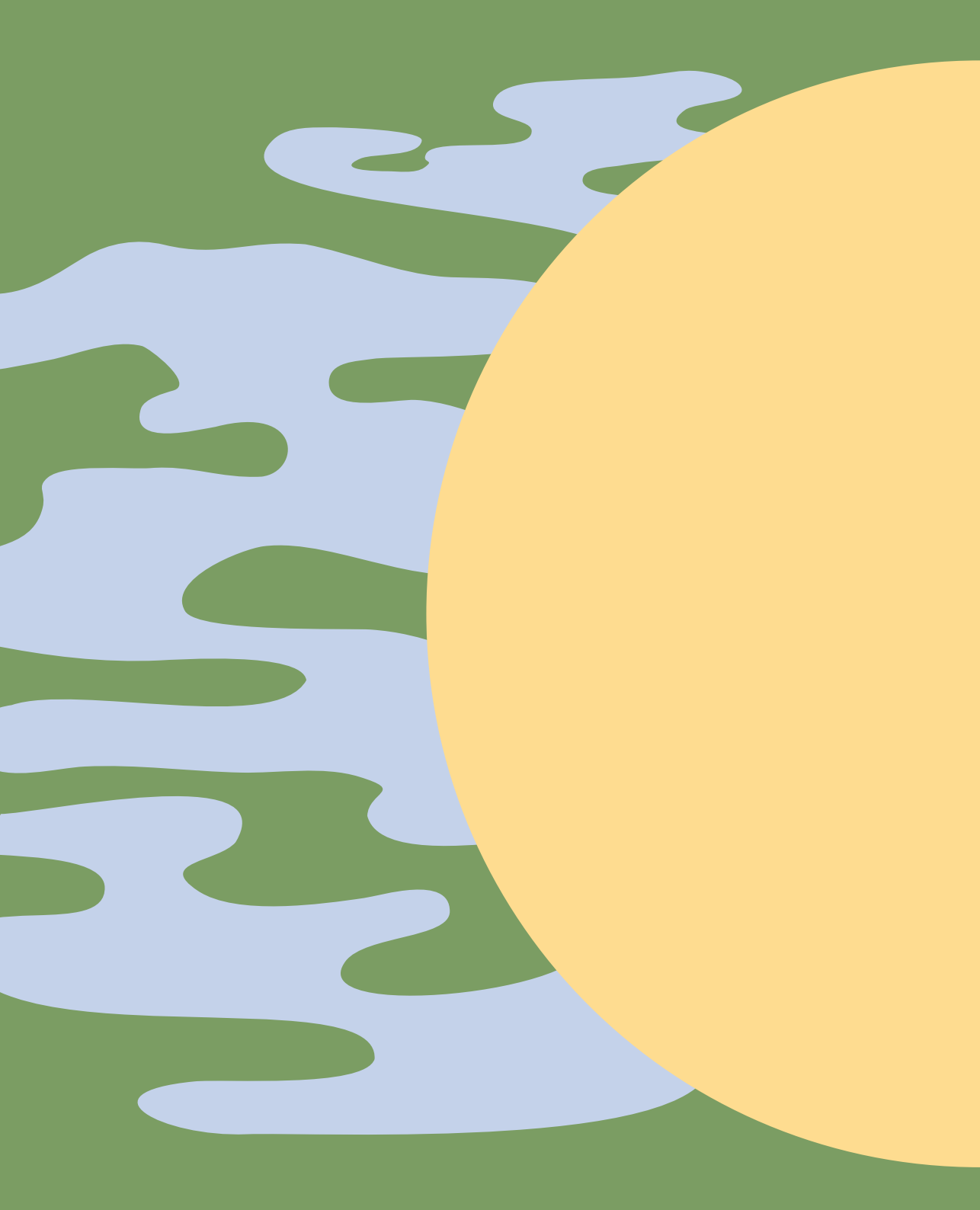
Dá lea du girji ja oaččut sárgut, čállit ja ráhkadit dan nu ahte dat soahpá dutnje. Ovdal go álggát áigut dušše muittuhit ahte sámi mitalusat mat dás leat, dat gávdnojit mángga hámis. Mii leat mitalan daid iežamet ládje ja nu oaččut don nai dahkat. Mitalusat eai dárbbas leat juste nu go dás. Olmmoš lea álo friddja ráhkadit iežas mitalusa. Rievdat daid áinnas!

Sjugniedimmiesoptese

Sivdnádusmuitalus

Sjivnnjedimgiehtto

Skapelseberättelsen

Sivdná dusmuitalus

Ipmil vácčášii sáttogáttis. Mearra lei stuoris ja čáhppat. Bárut boršo Ipmila guvlui. Mearra máraidii ja Ipmil jurddašii, dát jienat baldet mu. Ferten jearrat beaivvážis iigo sáhte boahit deike. Beaivváš gulai ja njeiei vulos Ipmila lusa. Njeiadettiinis guđii silba luotta albmái.

– Giitu go bohtet, dajai Ipmil. Dát máilbmi lea nu seavdnjat, jur baldá mu.

Beaivváš dajai:

– Lohpidan báitit dán máilbmái.

Ipmil nivkalii beaivvážii.

– De mon maid lohpidan dahkat dán máilmmi nu oadjebassan go sáhtán.

Ipmil njuovai nannoseamos njiŋŋelasas. Su julggiin dagai Ipmil váriid čáppahin. Su bierggus dagai Ipmil juohke lāgan eatnamiid. Varas šadde jogat ja eanut, sihke unnit ja stuorrát. Njiŋŋelasa duoljis šadde beazit, soagit, gaskasat, suoinnit ja jeahkálat.

Njiŋŋelasa oaivvis dagai Ipmil almmi ja gomuvuođa. Ja njiŋŋelasa čalmmiit šadde nāstin. Loahpas válddii Ipmil njiŋŋelasa váimmu ja hávdádii dan čiekŋalit eatnamii. Go dat lei dahkkon, de velledii Ipmil ja bijai bealjis eatnama vuostá. Go váibmu cohkii eatnama vuolde, de dovddai Ipmil iežas áibbas

oadjebassan. Ja Ipmil jurddašii: Juohke háve
go olmmoš ballá dán eatnama nalde, de sáhttá
velledit ja guldalit váimmu mii coahkká eatnama
vuolde. Váibmu eatnama vuolde čatná buot
máilmmi olbmuid oktii.

HÁRJEHUS

Sárggo iežat sivdnádusmuitalusa
mii govvida movt eanan šattai!

Máddu

Máddu

Máddo

Máddu

Sámi árbevierus lea buot ealli gáhppálagain eamieadni. Davvisámegillii gohčodit dakkára máddun. Jos givssida elliid badjelmeare de sáhttá sin máddu ealáskit. Máddu lea mihá stuorit go ieš ealli. Ja máddu sáhttá leat hui várálaš.

Máddu

Muhtin bārtnáš stoagai álo cubbuiguin. Su mielas lei somá loktet daid rásis ja mihtidit guhkás go nagodedje njuiket. Son giddii cubbuid lihtiid sisa.

– Manin cubbuin orro váivi, tjidtjie? Jearai bārtnáš eatnistis.

– Don it ábut biinnidit elliid, vástidii. Eallit háliidit leat luovos, juste nugo olbmot ge háliidit. Nie vástidii su eadni.

Muhto bārtnážis ii lean mihkkege dahkat. Juohke beaivvi ozai odđa cubbuid maiguin

áiggui stoahkat. Muhtin beaivvi go bártnáš lei čuoigame, de čuoiggai rabas ádjaga meaddel. Lei dakkár ája mii ii lean jikŋon, vaikko lei ge guovdu dālvvi.

Bártnáš lei jur háhppehan čuoigat ádjaga meaddel go fáhkkestaga gulai juoidá deaddileame sabihiid sealggis duohken.

Go jorggihii geahččat de oinnii stuora cubbo, stuoris dego bártnáža oaivi. Hui rávis cuoppu čohkkái su duohken, sabihiid nalde. Bártnáš nu ballái, geahččalii čuoigát johtileappo, muhto cuoppu lei lossat. Sabihiid maŋŋegeažit vudjo ja bártnáš ii goastan ovddas.

Son soappui visot maid nākci ja loahpas ollii dievā nala, gos didii galggai leat

čuoiganláhttu ovdalaččas. Easka go beasai
luoitádit miehteluohká vulos ja oažžut albma
leavttu gahčai cuoppu sabihiin.

Go eadnāsis mitalii dán eahkes, de geahčai
su eadni sutnje. Lei duođalaš.

– Jotket go givssidit cubbuid? Jearai.

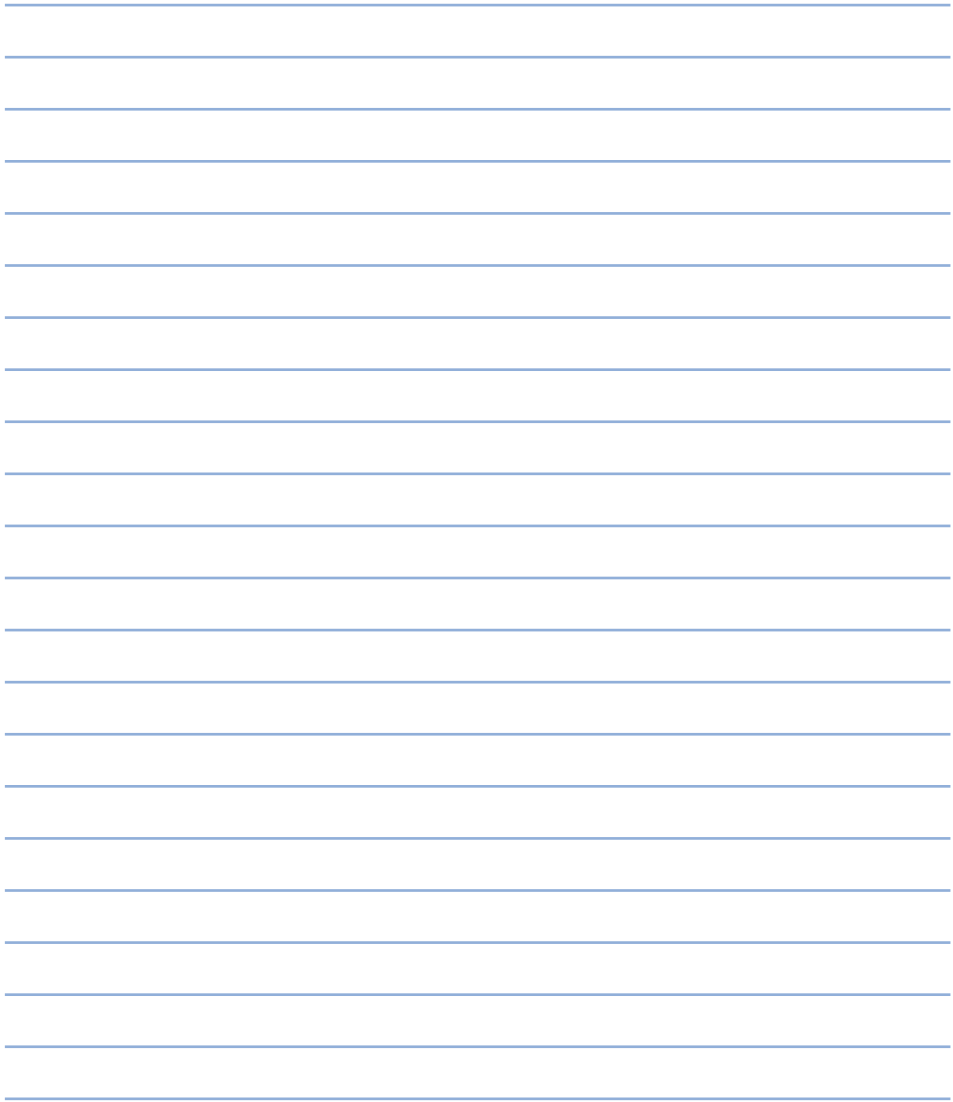
Bártnáš nivkalii.

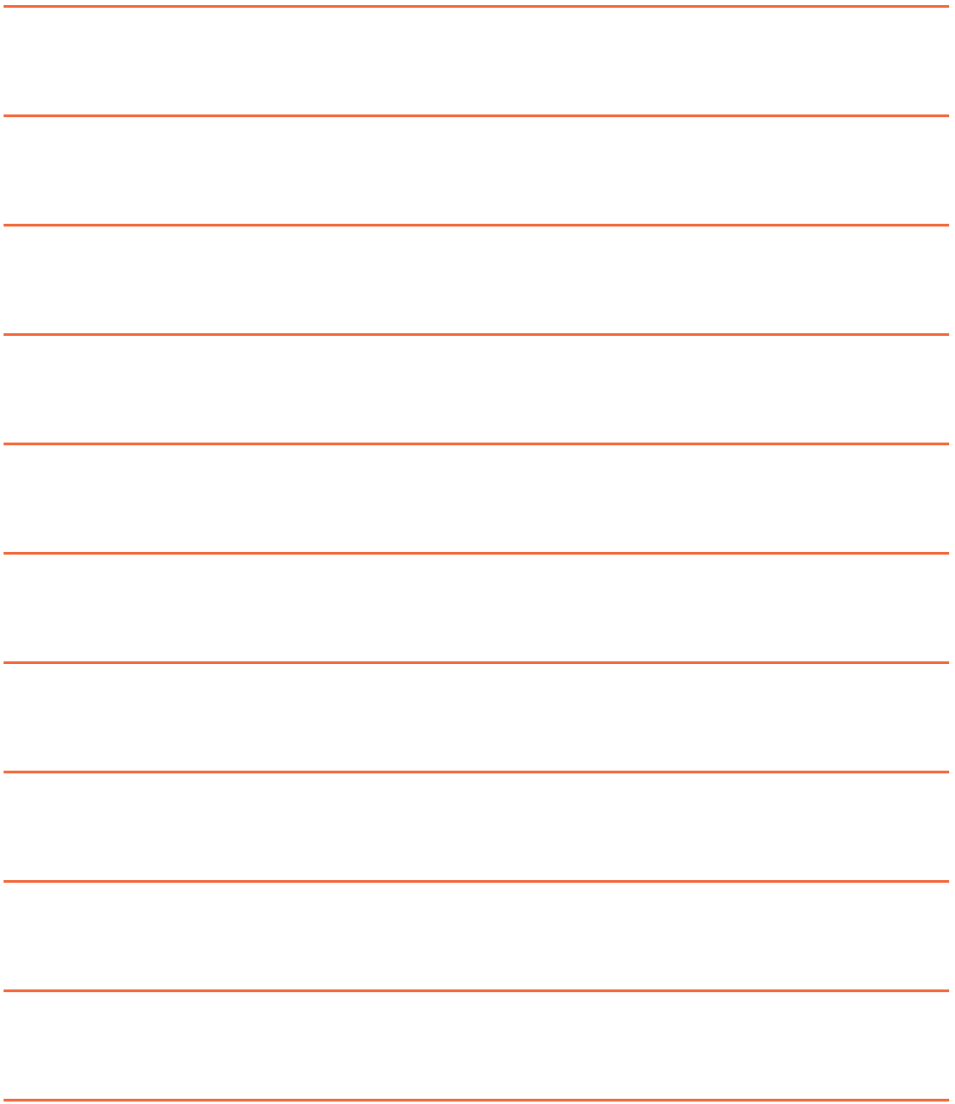
– De lei máddu mii čohkkái du sabihiid
nalde. Ja dus lei vuorbi go beasset das dearvan.

HÁRJEHUS

Vállje ealli ja sárggu dan ja sárggu dasto ealli máttu. Suokkardala makkār iešvuodat eallis leat, mat sáhttet dahkat máttu vārālašžan.

Ovdamearkka dihte sáhttá šnjierā máddu gáskkestit nu garrasit ahte goasii vaikko mii boatkana. Máddu lea mihā stuorāt go dat dábālaš ealli lea.

Hatsvesietnie j̄ih Nj̄æviesietnie

Háhčeseatni ja Nj̄ávešeatni

Áhtsisjieddne ja Nj̄ávisjieddne

Háhčeseatni och Nj̄ávešeatni

Háhčeseatni ja Njávešeatni

De leigga guokte oappážaga. Nuppi namma lei Háhčeseatni ja nuppi namma lei Njávešeatni. Soai oruiga muhtin vári nalde ja sudnos lei goahti goappásge ja boazu goappásge. Daid soai láviiga bohčit. Bohccot bodiiga ieža goađi lusa juohke beaivvi, iđedis ja eahkedis.

Muhto de muhtin beaivvi go bohccot leigga vuolgán meahccái de sárdnugodiiga.

– De mon áiggun vuolggit ja guođđit Háhčeseani.

Nu dadjǎ Háhčeseani boazu.

Njávešeani boazu imaštallá.

– Manin áiggut vuolgit? son jearrá.

– Mon áiggun vuolgit daningo son lea nu bahá mu vuostá. Háhčeseatni láve mu čorbmat ja čiekčat go mu bohčá. Mon ferten guodđit su. It go čuovu?

Njávešeatni boazu šluvgila oaivvi.

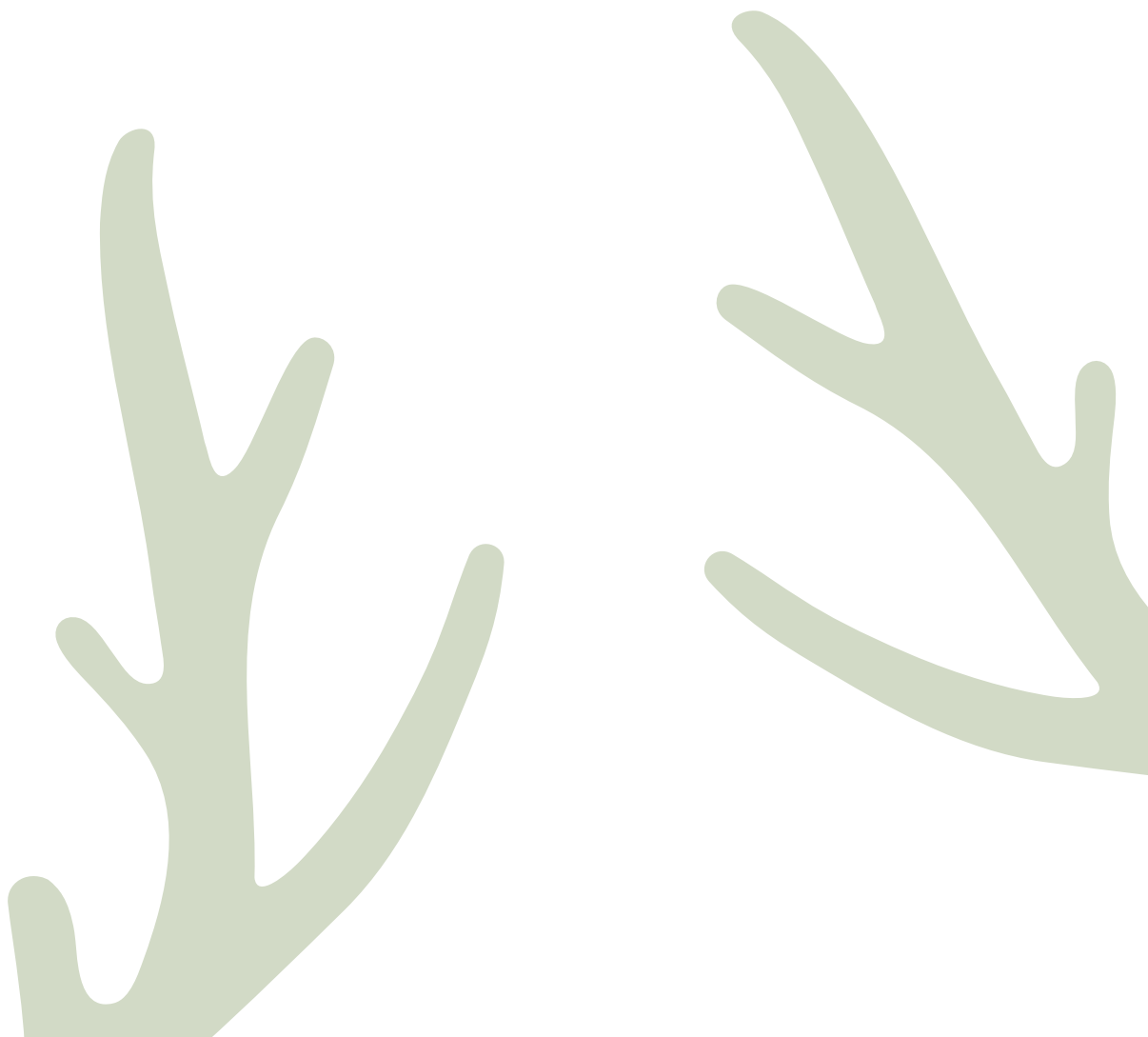
– In mon gal áiggo vuolgit. Njávešeatni lea nu buorre munnje. Mu eamit álo njávkkada mu go bohčá. Mon in ráske su guodđit, vai ii báze nealgut.

Muhto Háhčeseani boazu lei mearridan. Son gal lei vuolgime.

– Báze dearvan, dajai ja de vulggii iige

máhccan šat goassege.

Njāvešeani boazu bázii eamidis lusa. Ja
nu lea šaddan Háhčeseani boazu goddin ja
Njāvešeani boazu lea šaddan olbmuide boazun.

Leat go jurddašan...

bohccot liikojit musihkkii. Danin galgá juoigat daid! Jos juoigá go herggiin vuodjá de doalvvásta nu ahte muohttagat girdet. Sáhttá maid juoigat ráfáiduhttit bohccuid. Juoigamiin sáhttá hehttet boraspiriid boahtimis!

HÁRJEHUS

Sárggo Háhčeseani ja Njávešeani.

Bienje

Beana

Bena

Hunden

Johan Turi mitalusa vuodul girjjis

Mitalus sámiid birra

Beana

Beana lei dolin meahcceealli. Ja son atnigodii vāivin ohcat biepmu. Das lei muhtimin hui nealgi. Ja jos lei nagodan borrosa hāhkat, de bodii nāvdi dahje geatki, dahje earā gievrrabut ealli ja ribai sus dan maid beana lei hāhkan. Ja jos hejot manai, de sāhtii nāvdi beatnaga vaikko goddit. Nāvdi hal lei dakkār, sāhtii vaikko goas fallehit njāla, riebaniid – beatnaga nai. Ii lean luohtehahtti.

Ja beana jurddašii:

– Hās mon vuolggán olbmuid lusa.

Son muittášii, okte lei fitnan sápmelačča siiddas. Ja go sápmelaš ii ožžon ealus čoahkkái, de lei ráhkon, biškkon ja geahččalan ciellat, juste dego beana. Beana ruhtai sápmelačča lusa ja dajai:

– Váldde dál mu reanġan. In háliit šat meahcceeallin orrut.

Ja sápmelaš geahčai ja jearai:

– Maid don siđat bálkán?

– In mon siđa iežá go čuhkosa ja juoidá bargat, ja ii cábmit mu jos in veaje eanet bargat.

Ja de soai soabaiga. Beana álggii reanġan. Ja sápmelaš bijai beatnaga viežžat lasi beatnagiid. Ja dat vieččai lasi.

Muhto eai olbmot šat máhte ságastit beatnatgiela oktage. Muhto beana gal ipmirda maid olmmoš hupmá. Ja gii lea siivui leamaš dalle go beana lea garra barggus ja lea váiban, dat oažžu buori beanalihku. Ja son gii ii leat siivu, sus lea heajos beanalihkku.

Leat go jurddašan...

Visot sáhttá juoigat. Sáhtát juoigat soames olbmo geasa liikot dahje muhtin báikki mii lea du váimmu guovdu. Sáhtát juoigat elliid.

Ja sáhtát mohtorsihkkela nai juoigat! Olles máilmmi sáhttá juoigat. Ja jos beatnagis juoigá, de dat boahtá ruohta. Dat movttáska, go su nai atnet árvvus.

HÁRJEHUS

Sárggo beatnagat dahje muhtin beatnaga masa liikot. Bija dasa sámeگیelat nama mii soahpá.

Ruevtienjuenie

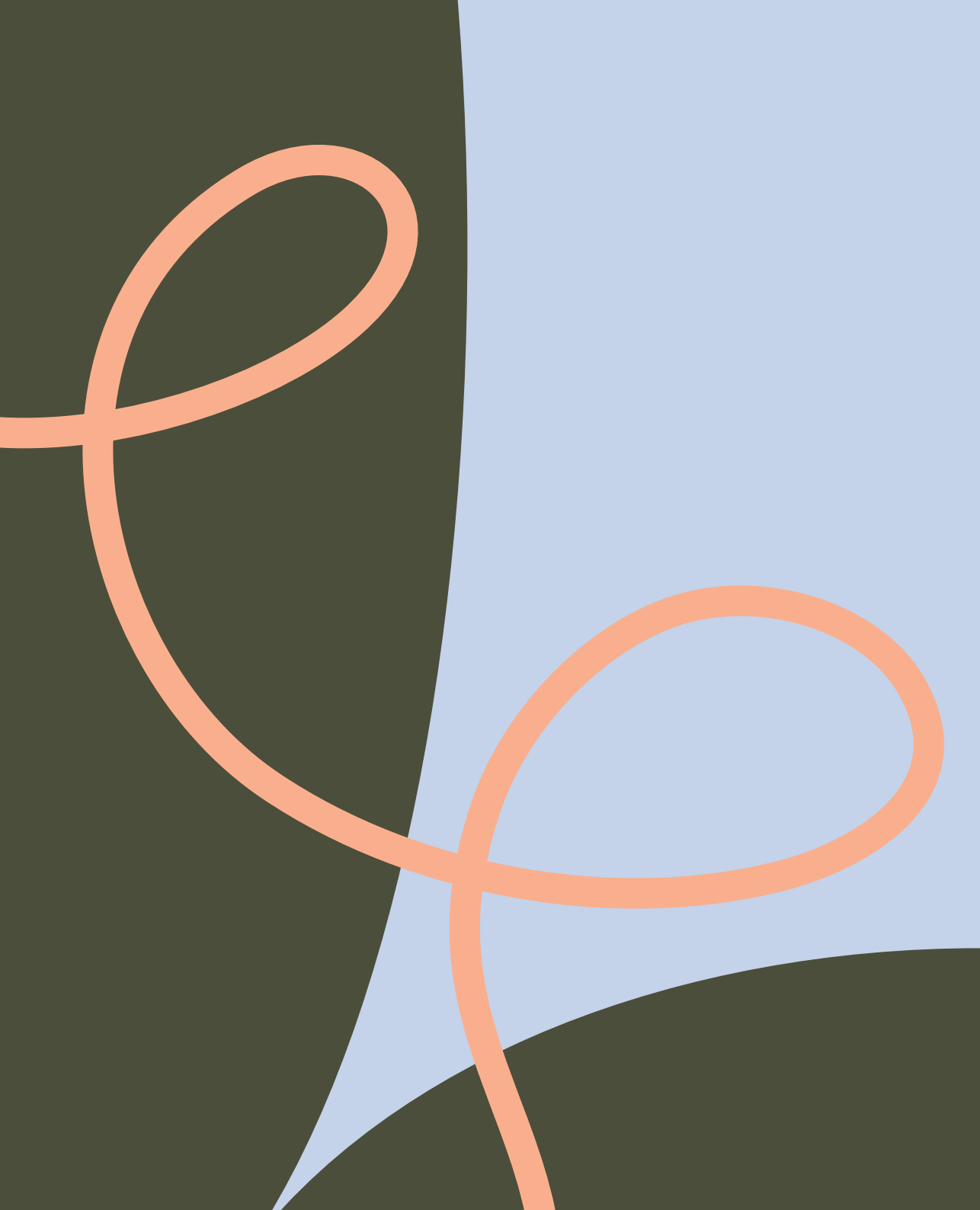
Ruovdenjunni

Ruovddenjunnje

Järnnäsan

Rievdadus Anta Piraka mitalusas girjjis

Jåhtte sáme viessom

Ruovdenjunni

De lei nisu goadis čohkkáme ja viššalit goarrume.
Sus lei beaska mii galggai válbmanit ja lei
várra hoahppu. Lei áibbas akto dán sevdnjes
čakčadálveija. Gaskaijaáigge oaidnā earā nissona
boahtime goahtái.

– Mon sāhtān dutnje veahkin goarrut, dadjá
guossi.

Nisu nivkala giitevaččat ja geige guossái
beaskka.

De čohkkāda ja geahčada guossi go goarru.
Guossi goarru čábbāmus sávnjiid maid goassege

lea oaidnán. Ja orro jodáneappo go oktage eará.
Muhto ii son ane ii áimmi iige suona. Goarru
njuniinis, mii lea bastil ja seaggi dego asehis
ruovdesáiti.

Go nisu dan oaidnā de jurdila dakkaviđe,
ferten jodáneamos lágiin gávdnat iežan
raddeliehpi. Oaidnā movt iditguovssu lahkona.
Son ohcā. Jur ovdal go čuvvgoda gávdnā
raddeliehpi ja johtilit johtilit bidjala dan čeabet
birra. Háhppeha jur ovdal go iditguovssu loktana.

Ovdal go fuomáša ge falleha ruovdenjunni
su ja čugge njunis su ratti vuostá. Muhto njunni
mii lea bastil dego niibeávju deaivá njuolga
sálbbå. Go njunni guoská assás datnāi mii lea
gorrojuvvon raddeliehppāi, de dat dožžo. Ja

dakkār jienain, olles goahti sparggihii. Ja guossi
gii njuni lei guoddán, son ii dihtton šat.

Nisu mearridii, ii galgga goasse šat goarrut
olles sevdnjes ija. Ja daid háviid go fertii, de
galggai álo atnit raddeliehpis suodjin.

HÁRJEHUS

Lea go dus mihkke mii du várjala vuorddekeahtes
dāhpāhusain? Veaiki? Silba? Datni? Jos dus ii
leat, de sāhtāt ruovttus jearrat. Jurddaš mii dat
sāhtášii leat ja gokko sāhtášit dan atnit. Avis?
Lávkkas? Sāhtášii go leat muhtin čikŋa?

Duvrie

Bierdna

Biernna

Björnen

Bierdna

De lei muhtimin Ipmil viegadeame máilmmis.
Juo, son lei albma fearánis. Ja de bodii
mearehis govda eanu duohkái. Jurdilii,
movt galggan dān rastet? Álggii vuos heasta
bivdališgoahtit.

– Ráhkis heasttaš. Sáhtášit go mu guoddit
rastá dān eanu?

Muhto heasta lei albma láikkesbahta ja
vástidii:

– In astta, galggan borrat.

De dajai Ipmil hestii:

– Na de gal fertet joatkit borrat, beivviid ja ijaid.

Ja nu šattai. Danin ferte heasta borrat álohii, ja dat čuožžu ja suoskā ja suoskā ja suoskā.

Veaháš maŋŋelaš oinnii Ipmil sarvva, geas jearai:

– It go veahkehivččii mu rastá eanu?

Muhto sarvva vástidii:

– In fal, in astta gal. Ferten siedggaid borrat.

Ja de logai Ipmil:

– Na de fertet eallit muorain ja bārkkuin dālvviid.

Ja juste danin suoskkadit ge sarvvat ain

siedggaid dálvviid.

De jearai Ipmil bohccos:

– Amma hal don sáhtát veahkehit mu rastá eanu?

Ja boazu logai:

– Na diedusge, njuikes mu čielgge nala.

De Ipmil čohkkedii su čielgge nala. Muhto jur go boazu galggai vāzzāt, de hal dat dego šlavgilii veahāš gorudis ja dainna dagahii ahte Ipmil gahčai. Ja boazu, son ruohtai rastá eanu ja vajālduhtii Ipmila ja visot.

– Dāl galggat don beassat ruohttat dego jalla olles eallenagāt, ii nā goit ābut.

Ja danin boazu ain jodaša duohkut deike.

Loahpas deaivvadii Ipmil biertnain. Ja

son logai:

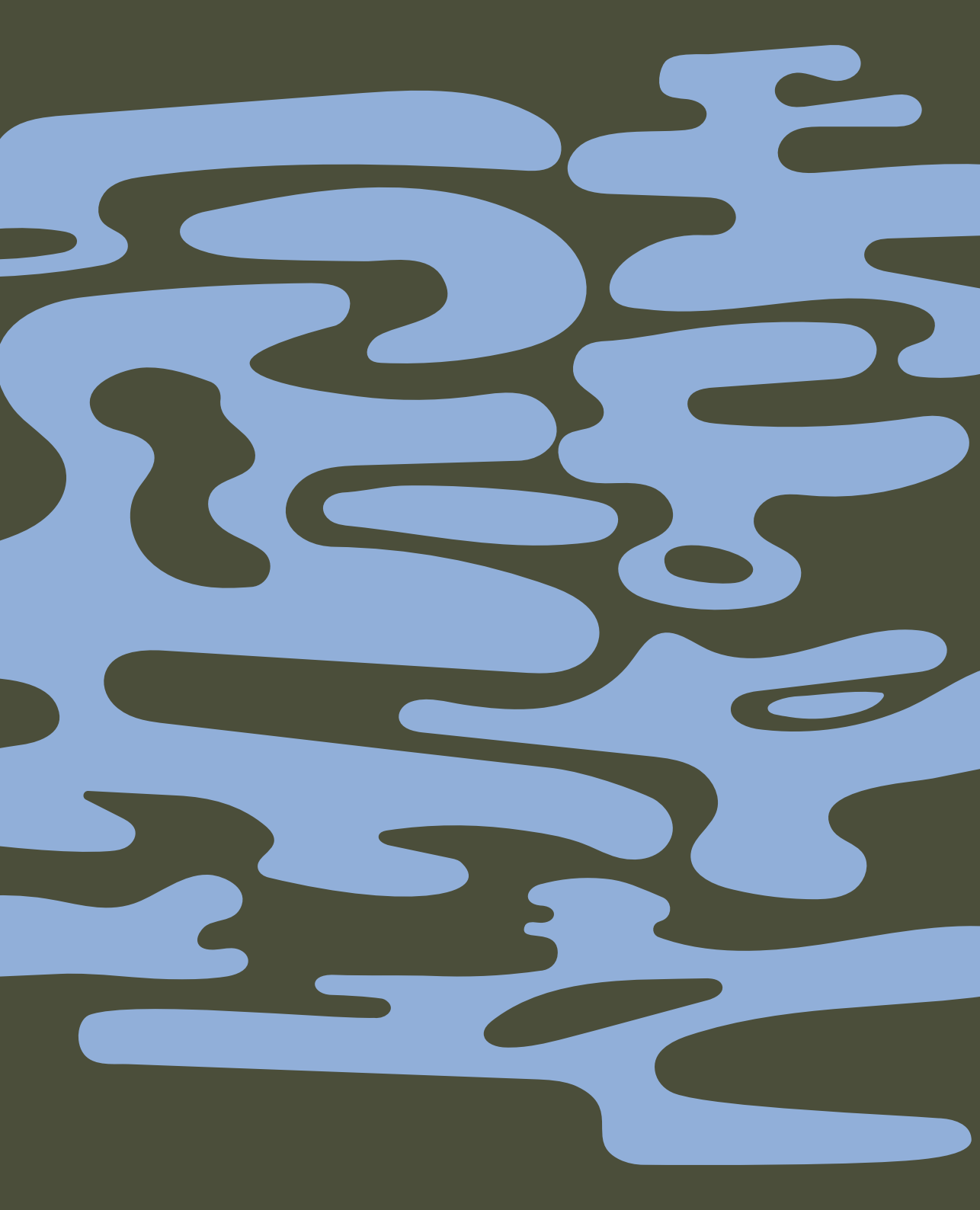
– Vuoi siivos bierdna, livččet go soaitán
diktit mu čuovvut du rastá dān eanu?

Ja bierdna dajai:

– Juo, diktit gal sāhtán, muhto mus han leat
nu oanehis juolggit.

Muhto dāl lei Ipmil dolkan. Son
čohkkedii biertna čielgge nala ja doalai
su oanehisguolggat duoljis. Go bierdna lei
guoddán su rastá eanu, de lohpidii Ipmil
birdnii:

– Dāl beasat oadđit njālgāt dālvvi miehtá.
Ja danin bierdna orru biejus olles dālvvi.

HÁRJEHUS

Fárrosaš

Gávdnojit go eallit maidda liikot erenoamáš ollu? Dahje ealli mainna deaivvadat álohii? Dat soaitá leat du fárrosaš, ealli mii álo čuovvu du. Sáhttá leat stuora ealli, loddi dahje guolli. Jos it diede, de sáhtát leat áicil dasa makkár eallit du birra leat. Muhtimin boahhteáiggis soaittát fuobmát makkár ealli lea du...

Sárggo ealli masa liikot ja báikki gos dāvjá leat deaivvadan elliin, dahje gos jáhkát deaivvadiit dainna.

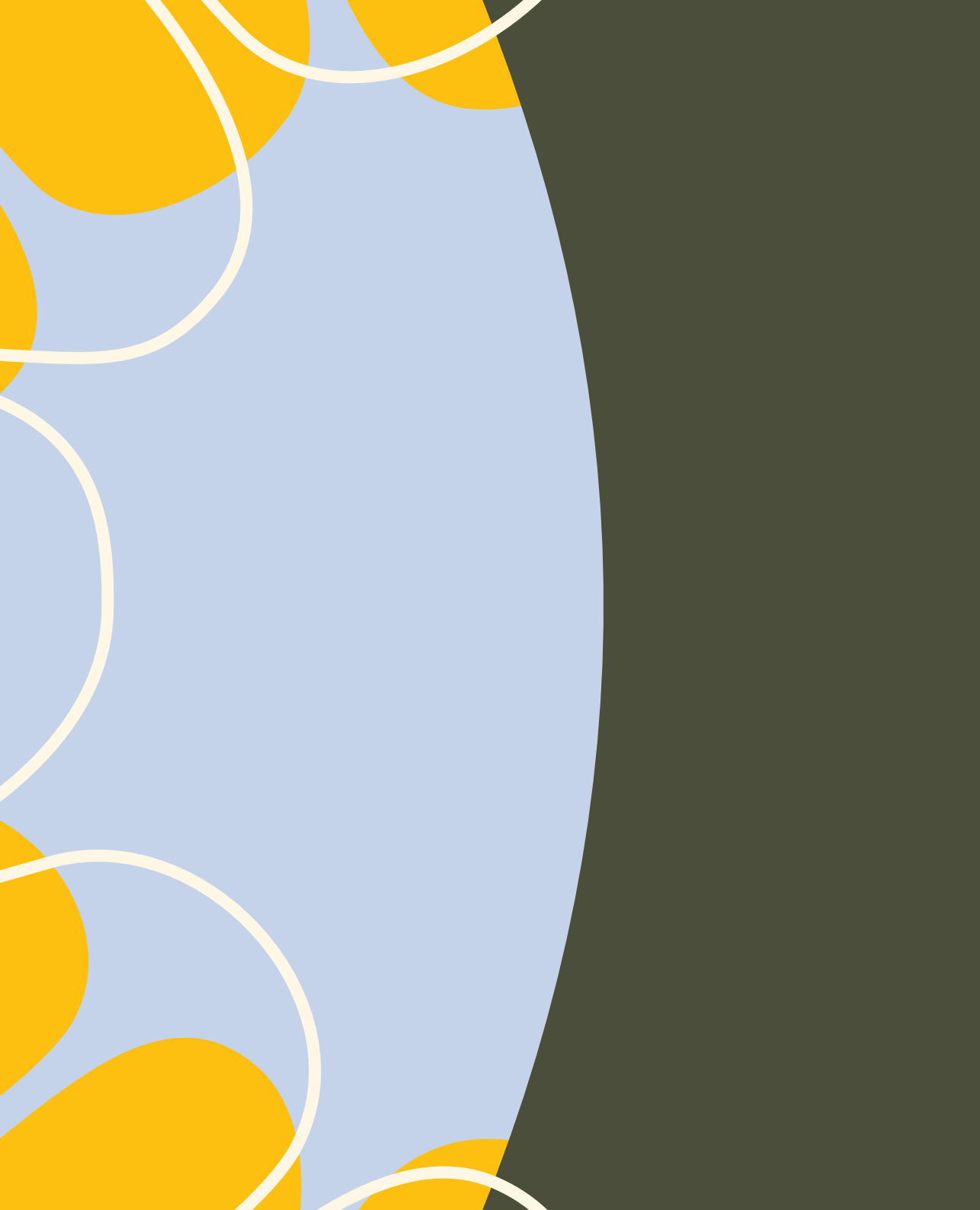
Hievnie

Heavdni

Hievne

Spindeln

Solveig Labba mitalan
árbevirolaš mitalusa vuodul

Heavdni

De lei okte boares áddjǎ guhte orui meahcis ja doppe son bures birgii. Muhto muhtin beaivvi manai goađis olggos vǎrdádit. Várrevielttis oinnii juoidá. Ledje olbmot iige dušše okta olmmoš. Ledje oallugat. Su guossái ii láven goassege oktage boahit. Iige goassege lean oaidnán olbmuid mat ledje nie stuorrát ja guhkit. Lávkkít ledje stuorrát. Lihkastagat stuorrát.

Ja áddjǎ son jurddaša, dǎl dǎidá buoremus báhtarit.

Jurdila állegeađggi. Viehká dohko nu johtilit

go juolggit guddet. Son suotnjala geađggi
vuollái.

Amas dievddut leat fuobmán ádjá luottaidd.
Sii gurret su. Áddjá gullá iežas vuoigname
nu sakka, áibmu vel dihraidá. Sat eai gula su
ballán vuoigname. Go lea čohkkame das ja
geahččaleame ráfáidahttit gorudis, de bohtá
unna unna heavnnáš. Ja heavdni godđigohtá.
Godđá ja godđá ja godđá. Jodáneappo go áddjá
goassege lea oaidnán ovttage olbmo duddjome.

Dievddut jovdet stuora geađggi rádjái, muhto
bissot olggobealde.

Dás lea nu assás heavnnifierbmi, dadjá
stuorimus. Dáppe ii sáhte gal olmmoš leat.

Ja de vulget ja jotket ohcat.

Ádjá váibmu coahkká vel garrasut, go
heavnniŋierpmi duohken oaidná, čuđit dat leat
geat bivdet su. Čuđit. Ja go sii bivdet, de eai
guođe ovttage.

Muhto čuđit eai oainne ádjá čohkkáme
heavnniŋierpmi duohken oadjebasvuođas.

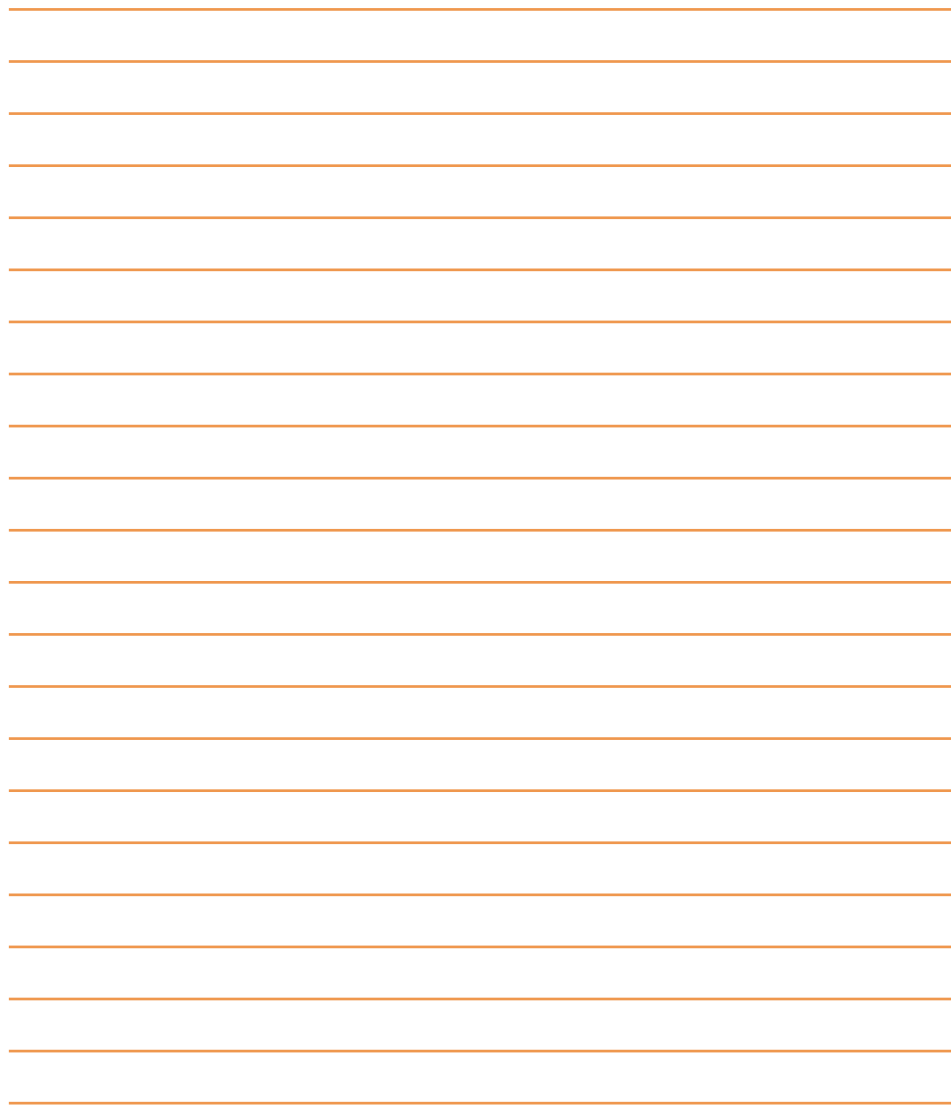
Áddjá savkala, giitu heavdni. Giitu go don
leat gádjon mu.

Dál dieđán manin ii goassege galgga goddit
heavnni.

HÁRJEHUSAT

Jeara

Jeara áhkus. Jeara ádjás. Jeara muhtin oahpaheaddjis. Jeara museas, sámesearvvis. Leat go du guovllus luodit? Dahje muhtin du fuolkkis luohti? Dahje luohti maid soames juoigi gii orru du guovllus láve juoigat? Geahččal oahppat dan luodi, dahje oasážiid luodis. Jos it gávna luodi lahkosis, de vállje luodi masa bures liikot. Guldal, guldal. Hárjehala dassáži go luohti orro oahpis ja oadjebas, daga dan oasážin alddát.

Ulda

Ulda

Ganij

Ulda

Johan Turi mitalusa vuodul girjjis

Mitalus sámiid birra

Ulda

Háldi dahje ulda lea dakkár mii orru bávtte siste ja eatnama vuolde. Lea imaš gáhppálat, ii leat nu buorre diehtit juste gos dat bohtet ja mat dat leat. Diehtit goit sis leat bohccot mat leat čábbát ja mihtilmasat, bohccot maid dovddašit gosa ihkinassii bodežat.

Muhtimin beassá olmmoš oaidnit daid, jos liikojit midjiide. Jos oainnát sin ealu, de ale lāhpe dan čalmmis ovdal go leat bálkestan stáli ealu badjel, na dat sáhttá leat niibi maid. Dahje áibmi. Jos lihkostuvat de oaččut olles ealu.

Čáppa girjját ealuid lávejit gohčodit háldeeallun dahje ulddaid eallun.

Čábbát diedusge leat ja čeahpit juoigat. Beatnagat lávejit gullat daid, fáhkkestaga cieláda beana eatge dieđe manin. Beatnagat gullet sin buoret go mii olbmot.

Muhto galgá leat várrogas. Ulda sáhttá lonuhit mánáid. Ii ábut goassege vājaldit ilmma atnimis silbba suodjin. Mánát mat leat lonuhusat leat oaidnit dego dábálaš olbmot, muhto leat veaháš iežálágánat.

Jos vahágis cegget lávu sin orrunsaji nala itge leat lobi jearran, de it oba beasa ge ráfis oadđit. Sii bohtet niegus du vuorjat. Dávjá láve ulddaide juoidá addit. Sáhttá nJORrestit veaháš

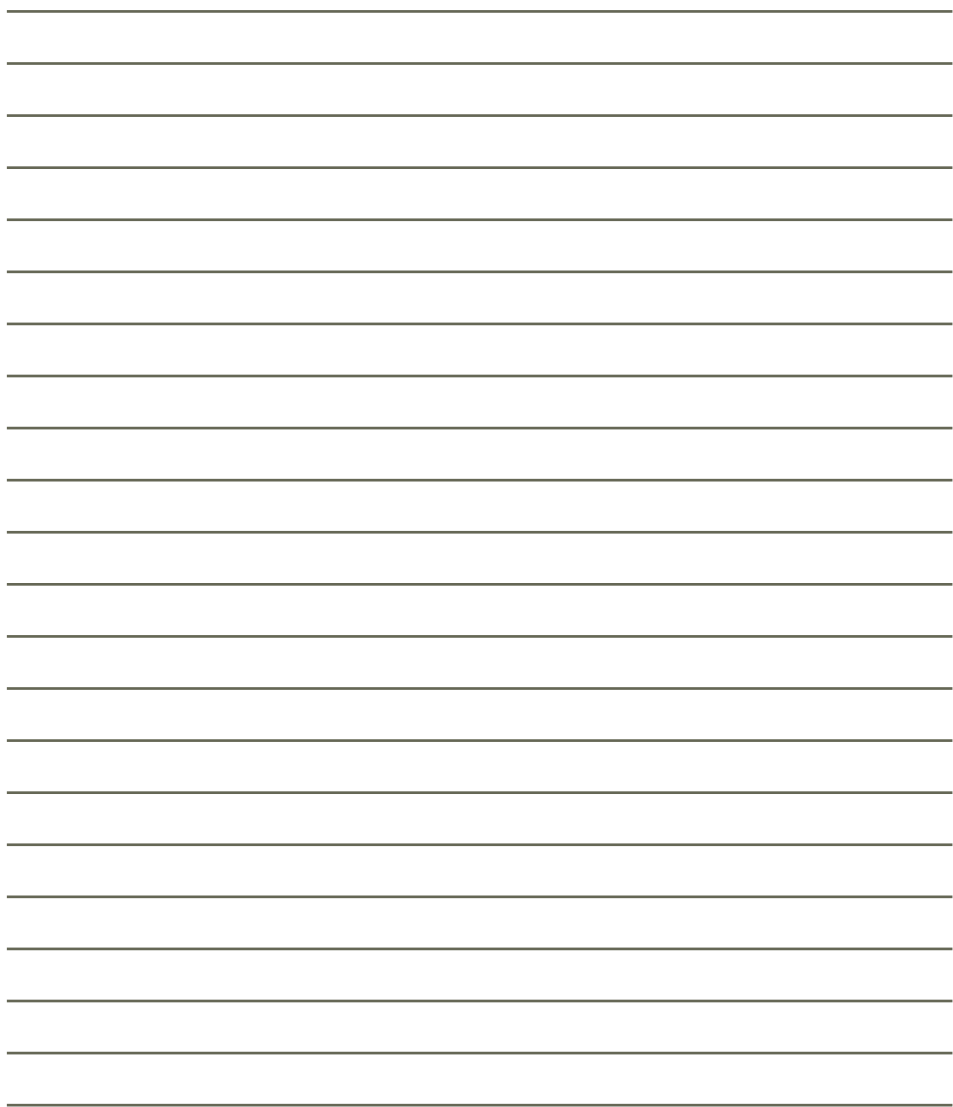
gáfe dahje eará juhkosa eatnamii ja dadjat:

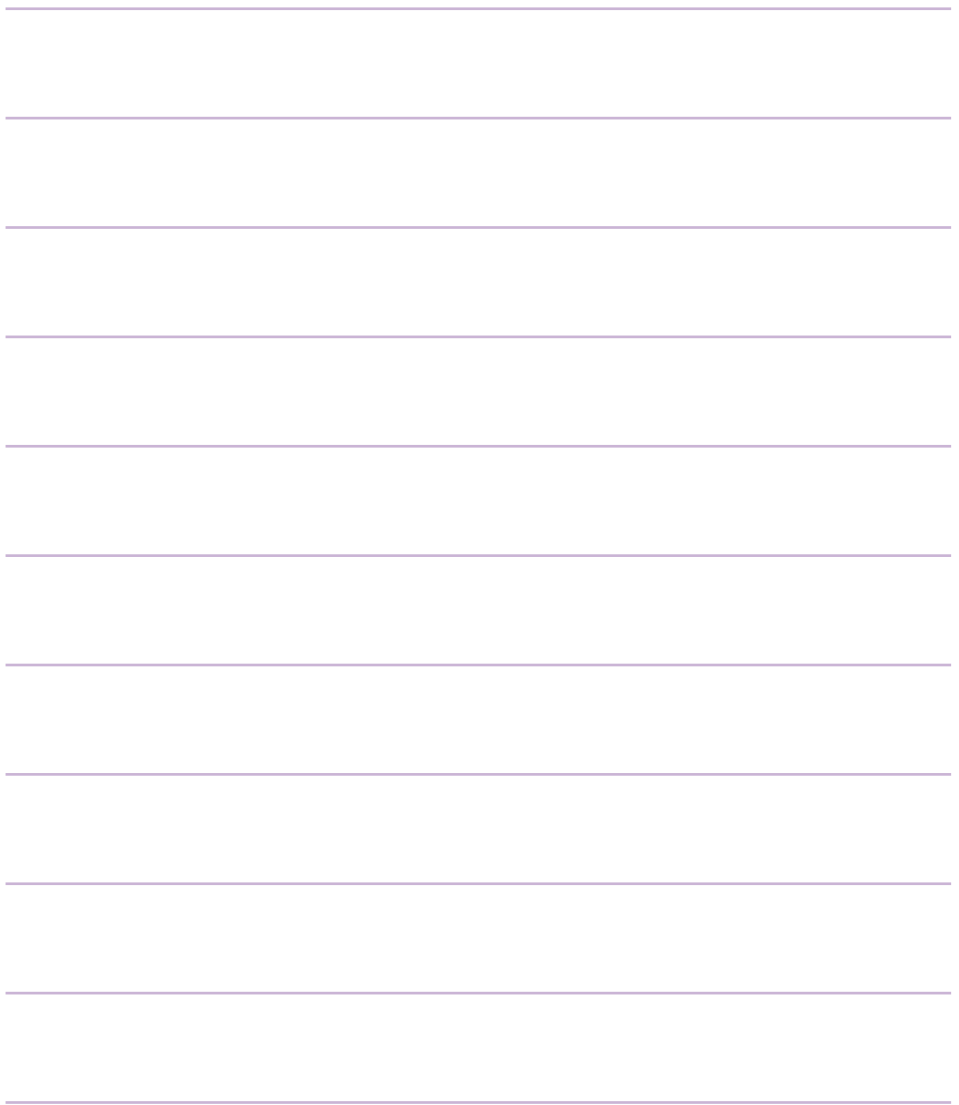
– Jugis don nai ja veahkehivččet ain mu.

HÁRJEHUSAT

Makkár hal ulda lea oaidnit? Muhtimat lohket sii leat juste dego olbmot, muhto čábbábut. Iežát dadjet sii leat albma romit. Sárggo uldda nugo ieš jáhkát dat lea oaidnit.

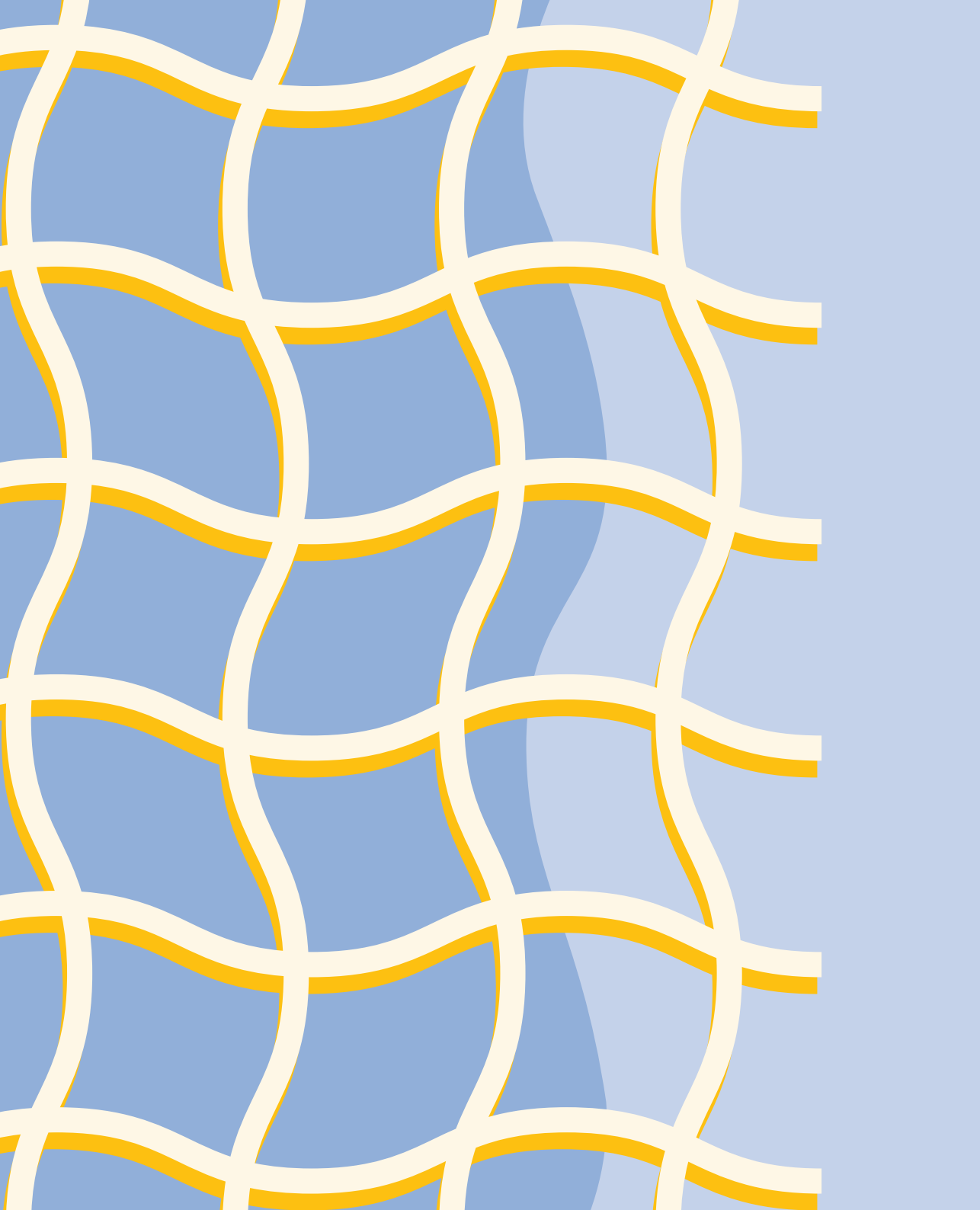

Saajve

Sáiva

Sájvva

Sáiva

Sáiva

Nieiddaš ádjáinis leigga vuolgime oaggut.

Áddjá dadjá:

– Dieđán jávrrí gos lea albma guolleválji.

Guolit leat stuorrát ja buoiddit. Muhto
bivddidettiin dien jávrris ii ábut dadjat sáni ge,
go dat lea sáivajávri.

– Vuolgu dohko, vástida nieiddaš. Mon
sáhtán jávohaga leat.

De vázzába jávregáddái ja suhkaleaba
fatnasiin. Fierpmis leat dievva guolit. Ii
goassege leat nieiddaš oaidnán nie valjit. Ja

dat han leat jo darv́anan fierbmái. Gosa bat das besset?

– Áddj́á! Dál munnos gal leat guolit dálvái! dadj́á nieiddaš ja boagusta.

Muhto ii leat bálljo háhppehan dadjat sániid ovdal go fierbmi lea guoros. Guolit leat jávkan. Juohke áidna. Áddj́á geahčč́a sutnje.

– Ii dáppe leat ávki bivdit jos ean nagot áibbas jaska leat.

– Geahčč́aleadnu okte vel, áddj́á. Dán háve galggan leat áibbas jaska.

Soai oahppagoahtiba nuppi fierpmi. Dat lea seamma dievva go vuosttaš lei. Stuora buoiddes guolit. Nieiddaš gaif́a jorbačalmmiiguin daidda iiige nagot, ii nagot eaŕa go savkalit.

– Áddjá. Albma guolit! In leat goassege oaidnán ná stuorráid.

Geargá jur dadjamis cealkaga ovdal go guolit leat jávkkihan. Juohke áidna.

– Várra lea buoremus munnos vuolgit ruoktot, dadjá áddjá. Odne ean dáidde ovttage guoli darvehit.

Nieiddaš nu háliida. Ánuha ja bivdá. Ja jurddaša ieš, leage jaska, leage jaska. Sus leat gatnjalat čalmmiin. Ii hal son hálit billistit, lea dušše nu vättis leat jávohaga.

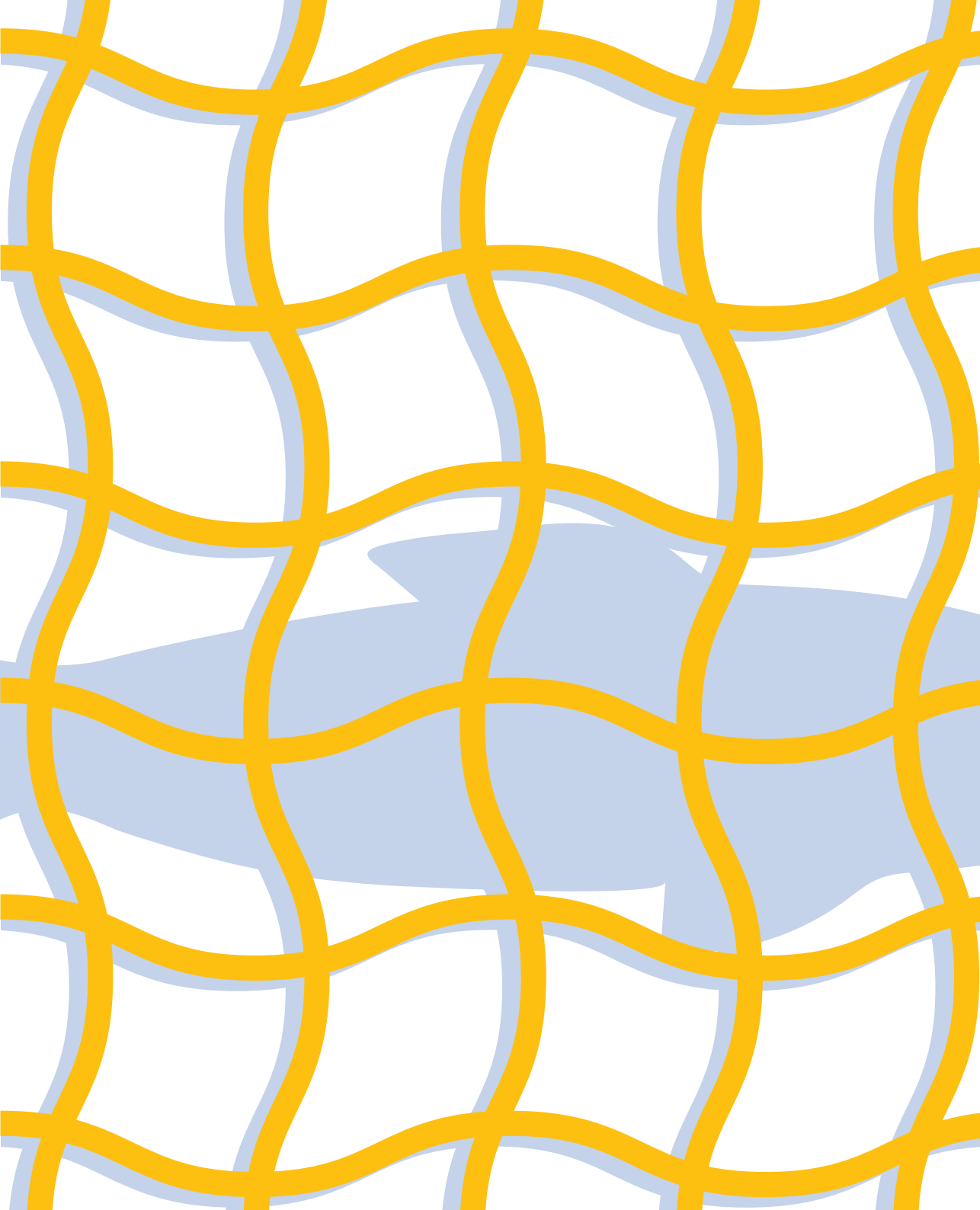
Oahppagoahtiba goalmmát fierpmi ja guolit gišvvardit fierpmis. Stuoribut ja buoiddibut go maid goassege lea oaidnán. Nieiddažis nu báhkkejit sánit olggos njálmmis, muhto juste

go galgá čurvet áddjái, de ieš dāikkiha dan.
Ja cikce baksamiiddis gitta. Ja áddjá oahppá
fierpmi. Ii goassege leat nieiddaš oaidnán nie
ollu guliid. Báitet dego silbbat.

Go leaba geargan ja leaba joavdan gāddái,
de lohká áddjá:

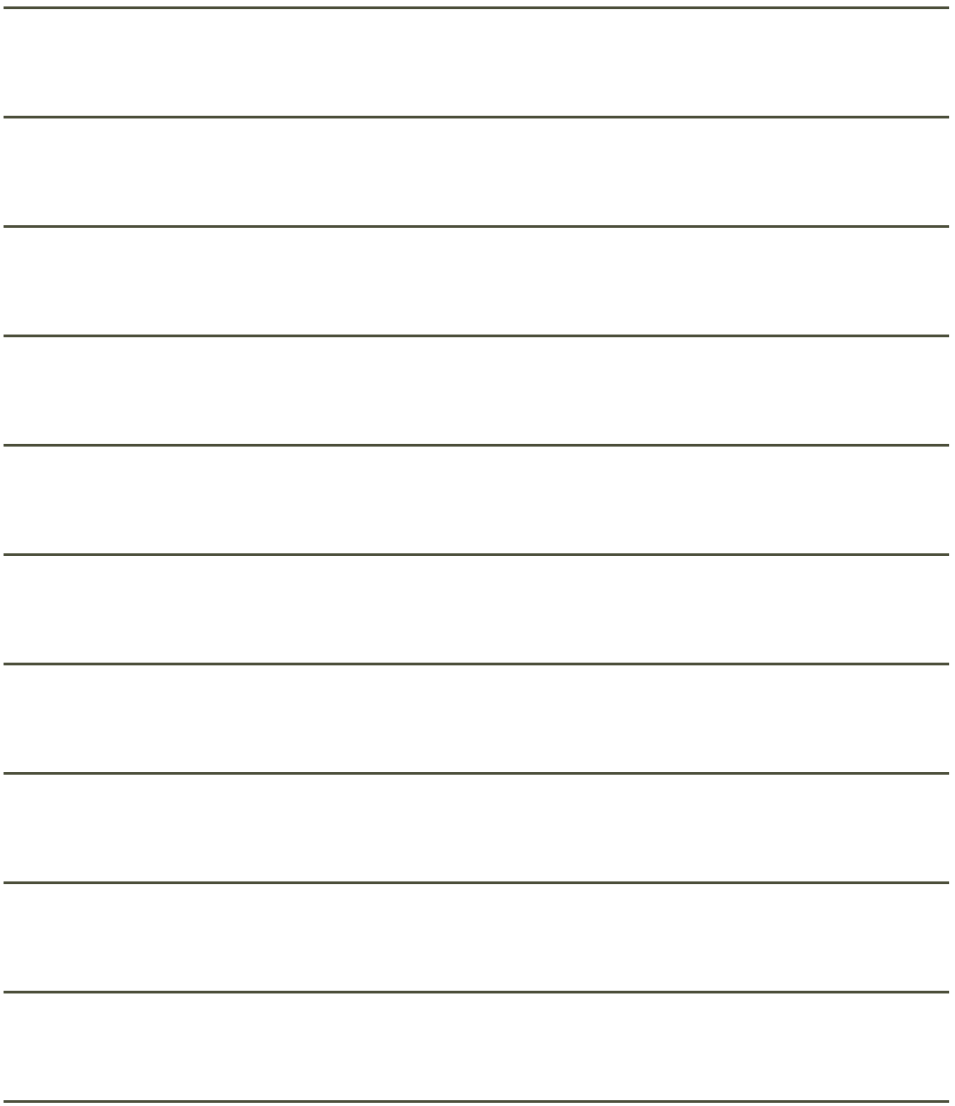
– Buorre. Guolástettiin ii galgga
jietnadallat fatnasis. Dál diedđát dan.

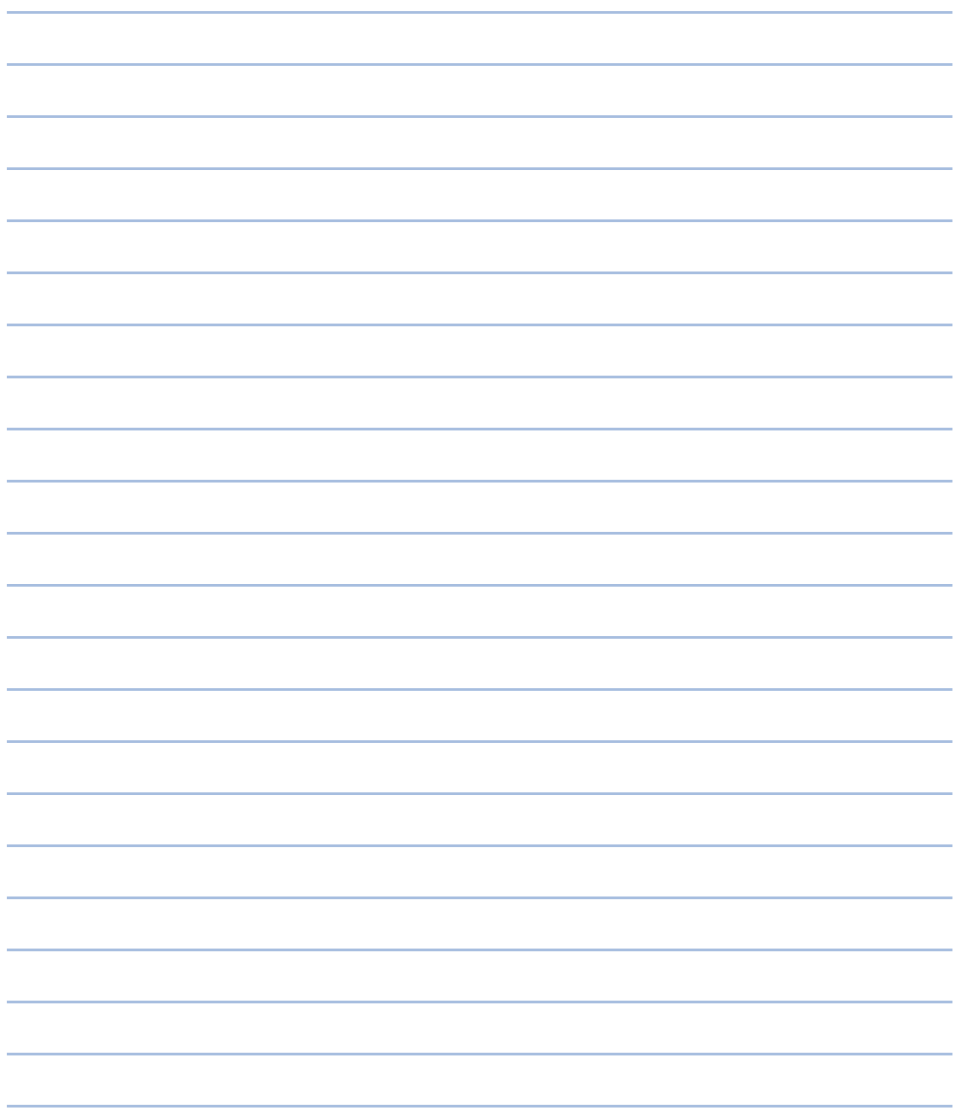

HÁRJEHUSAT

Sárggo iežat sáivabáikki. Sáhttá leat jávri mas leat guokte botni dahje várri mas leat čiegusvuodát maid ii oktage oainne. Dahje dušše čáppa, erenoamáš báiki mii gávdno duohtavuodas, gos dovddat fertet leat ráfálaš ja árvvus atnit báikki.

Stállu ja fanas

Muhtin beaivve vulggii Lársá olbmáidisguin lobi haga váralaš meahci guvlui, gosa muđui eai ožžon mannat. Dán suhkkes vuovddis gávdnojedje guhkes lánjāt ja alla lávvomáallet geađggit. Lei imaš báiki! Álggos lei mánáin somá, muhto go galge ruoktot guvlui de eai diehtán ge šat guđe guvlui vuolgit. Das sii jorggistedje ja jorbodedje, muhto mearridedje goit de vuolgit soames guvlui.

Fáhkkestaga ledje sii amas jávregáttis.

Čuččodettiin das fuobmájedje fatnasa jávregáttis.

Buohkat mannet viega dan lusa, hoigadedje jávrái dan ja njuikejedje fatnasii.

Stállu morihii riedjamiidda ja guovlalii olggos goadistis. Son ruvvii giedaidis ja njolostalai njálmimis birra.

– Dán lean vuordán!

Mottiin lávkkiin lei stállu jávrre luhtte. Su bohkosat dahke báruid jávrái, mat sugadahtte fatnasa. Mánát imaštalle:

– Mii jur diet gis sáhtii leahkit?

– Fiidnámus mánát! Ehpel go suga dán gáddái. Mus lea njálgát. Logai Stállu.

Muhto go sii ollejedje gáddelii, Lársá logai:

– Ii diet leat albma olmmoš.

Stálu hápmi lei balddihahtti. Muhtimat

čirrostedje.

Lārsá jorgalasttii fatnasa fávlli guvlui,
muhto stállu lei gearggus dohppet gitta
fatnasa. Ja duot gievara loktii fatnasa olggiidis
nala oktan mánáiguin ja guttii dan gāddái ja
meahci guvlui.

Mánáide lei somá leahkit badjelis
soahkegierragiid gos oinnii vaikko man viidát.
Lārsá ipmirdii ahte sii ledje vārālaš dillái šaddan
ja savkalii nuppiide:

– Mii fertet eret fatnasis! Dál fertebehtet
dahkat nu movt dajan. Muđui šaddat Stálu
mālesbáhtái! Go stállu guoddá fatnasa sodjan
lānjáid vuolil, de galgabehtet dollet soames
oaksái. Giŋgodit das dassážiin go fatnasis

beassabehtet eret! Jos ehpet leat áigume Stálu
guossái!

Mánát dahke nu movt ledje oahpahuvvon.

Go Stállu viimmat luittii fatnasa eatnamii
ja go lei bosihan guovlalii son fatnasii ja oinnii
dušše ovtta áidna máná ja soittii vel leat dat
unnimus dain.

Stállu suhtai nu hirbmadit. Son viegai
birra fatnasa, huikkii ja ruohkai oaivvis, gaikkui
sogiid oktan ruohttasiiguin, čievččai jalgnáid
ja bálkkui geđggiid. Son rágui nu ahte meahcci
dávistii.

Unna Māhteš balai. Sus golge gatnjalat go
didii maid stálut barge. Fáhkkestaga dohppii
Stállu Māhte ja guttii su dollagáddái, čuggii

bassinsággegeaži su buvssaid čađa ja nuppi
geaži eatnamii.

– Ii leat várálaš, dajai Stállu.

Jur háhppehii dadjat dan go olggobeale
goađi gulai mearehis ollu jienaid. Idjaloddi
biškui, návdi holvvui, rieban bárggui, guorgga
njurggui ja luohti maiddái gullui. Stállu viehkalii
olggos geahččat mii dáhpáhuvvá.

Dan botta go stállu lei olgun lei Lársá
njáhkalan goahtái beastit vieljas. Dohppii su
sallii ja viehkalii. Guhkkín sealgge duohken gulai
movt stállu huikkii nu ahte vuovdi dávistii ja
njuikkui nu ahte eanan doarggistii.

Stállu lei vuot fillehuvvon.

HÁRJEHUS

Stállu ii leat nu hámálaš. Albma ropmi baicce.
Ja su lea suohtas juoigat! Geahččal juoigat stálu.
Daga jienaid mat du mielas sohpet dasa. Daga
movt heive. Áidna mii lea dehálaš lea ahte ii
leat beare čáppat gullat.

Tjoejhke

Čuoika

Tjuojkka

Myggan

Muitaluvvo muitalusa vuodul
maid Kirsti Birkeland lea čohkken
Samiska sagor-girjái

Čuoika

Go Máttaráhkká sivdnidii čuoikkaid, de coggalii čuoikamoadi sehkii ja attii seahka soames nieiddažii, vai son galggai geahččat dan.

Muhto čuoikkat seahkas bohraidedje. Eai goassege jaskkoda. Nieiddaš dolkkai iige nagoda šat. Jurddašii, jos dušše moadde luoittán, de veaháš jaskkoda.

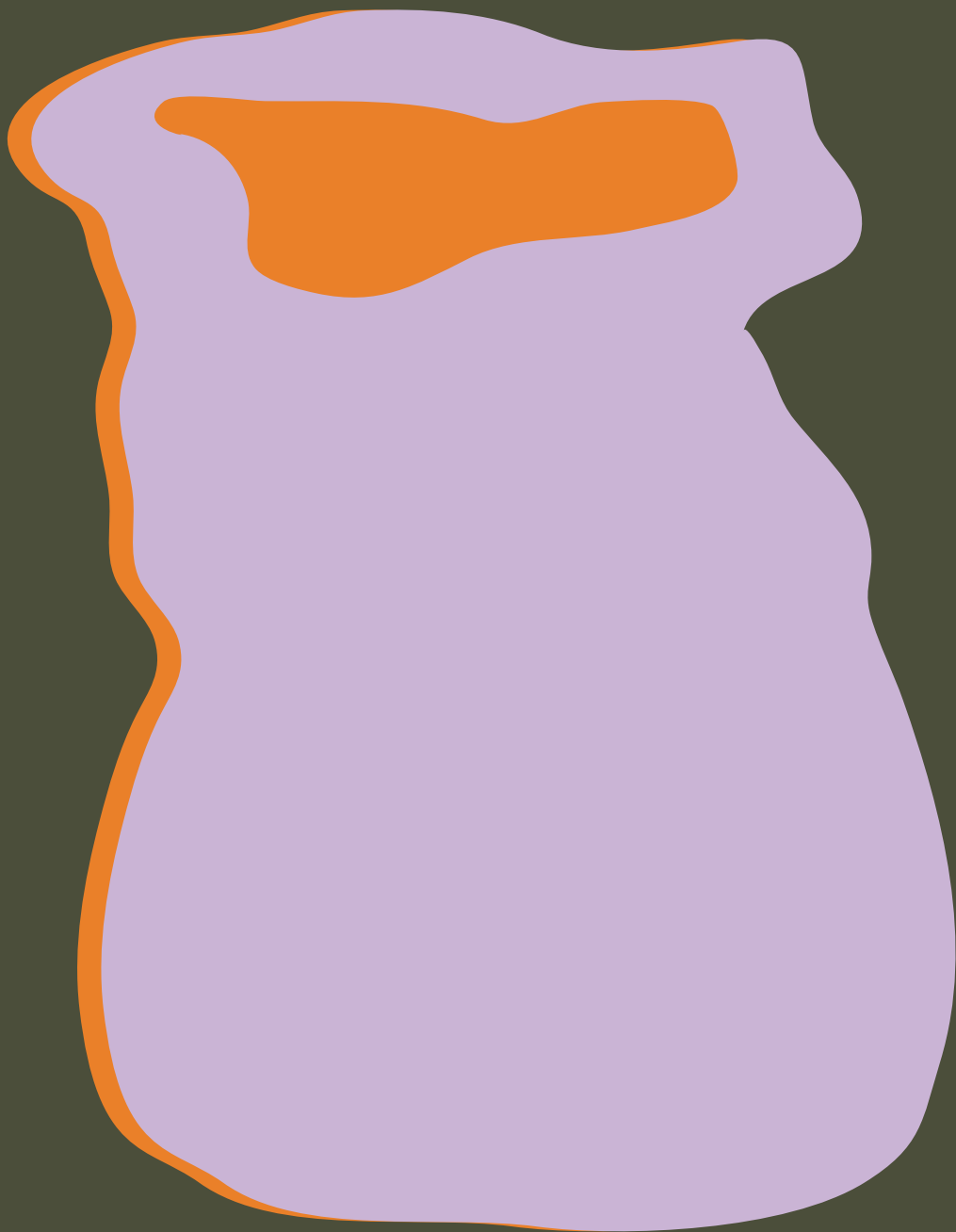
Dušše muhtin moadde, savkalii son.

Galggai bátti, muhto go rabai seahka de šávihedje buot čuoikkat oktanaga. Visot girdiledje olggos, juohke guvlui. Dat borre ja

čuggo sihke elliid ja olbmuid.

Nieiddaš viegai maŋis. Geahččalii darvehit daid fas, muhto ii hal dat ábuhan. Čuoikkat ledje dál luoduid ja nu galge bissut. Ii nieiddaš veadján dasa šat maidege.

Muhto Mátтарáhká lei duhtavaš. Son lei diehtán nieiddaš ii nagot doallat daid seahkas. Jurddašii, jos su bidjá čuoikageahččin de gal fargga besset girdilit máilbmái.

HÁRJEHUS

Sara Helén Persson cavgila

Muhtomin sáhttá orrot váttis ja imaš ja vaikko vel
heahpat nai čuožžut earáid ovddas. Mu árvalus
lea, gávna báikki gos dovddat iežat oadjebassan
ja ruovttus. Sáhttá leat vaikko gos! Dehálaš lea
ahte dovddat ahte duosttat geahččaladdat jienat
ja juoigat. Geahččalatta.

Geahččal juoigat riššus.

Geahččal juoigat lanjastat.

Geahččal juoigat meahcis.

Geahččal juoigat jávrre nalde.

Geahččal juoigat muhtin eallái.

Dearnna

Vualtjere

Straemie

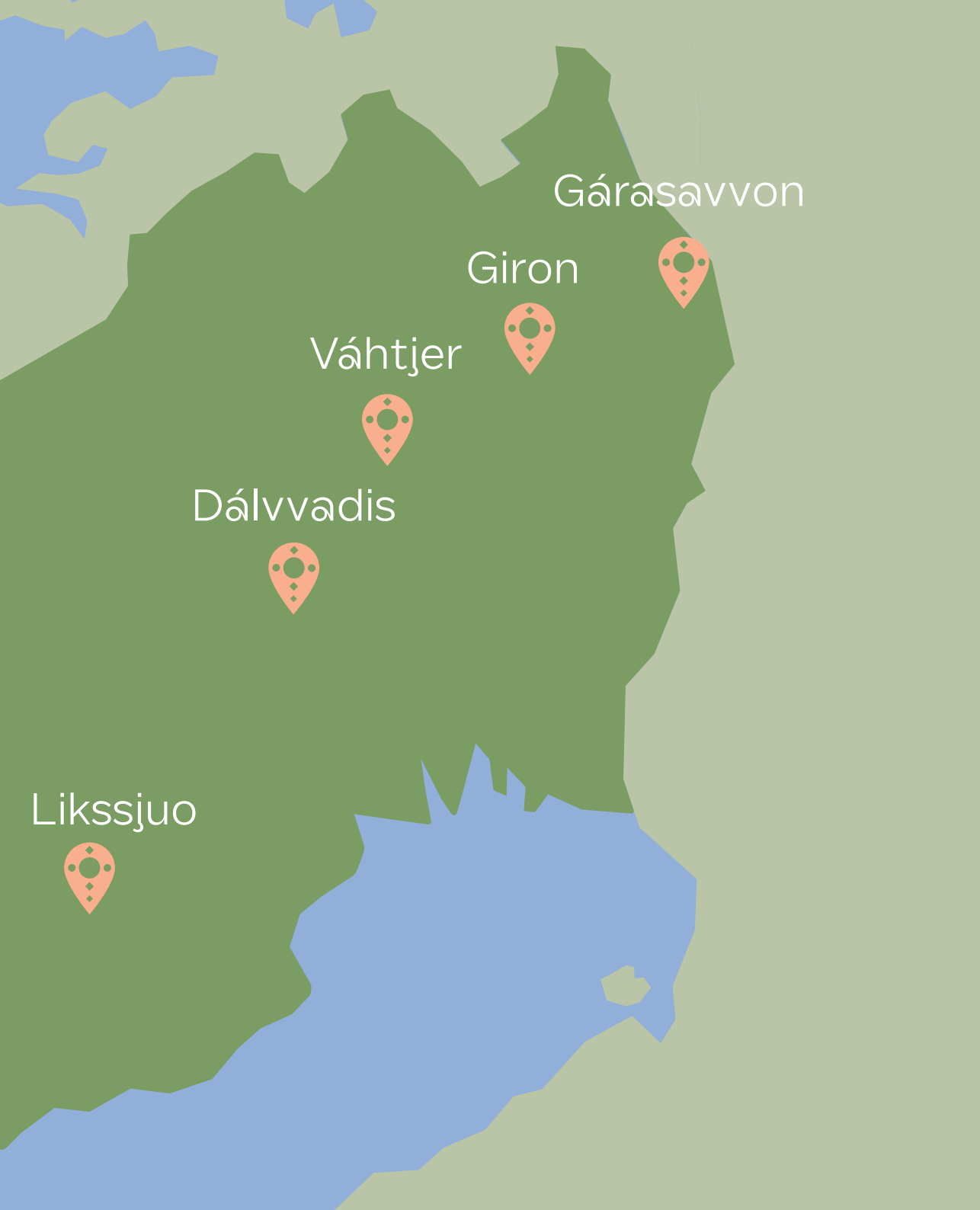

Staare

Bienjedaelie

Gárasavvon

Giron

Váhtjer

Dálvvadis

Likssjuo

Giehttogiella lea juoigan- ja muitalanprošeakta mii lea johtán ruotabeal Sámis ja leamaš skuvllain, girjerádjosiin ja festiváliin. Guhkesáigge mihttu lea laktit juoigama ja sámi muitalusaid oassin mánáid ja nuoraid árgabeaivái.

ALMMUHEADDJI	Tjállegoahte
REDAKTEVRRAT	Elin Anna Labba & Naomi Aira
JULEVSÁMEGILLII	Lisa Gælok
MÁTTASÁMEGILLII	Åse Klemensson
DAVVISÁMEGILLII	Kari Utsi
GOVVIDEAPMI	Ateljé Grotesk
GRÁFALAŠ HÁPMI	Ateljé Grotesk
DEADDILEAPMI	Livonia Print, 2023
ISBN	978-91-527-3554-1

TJÁLLEGOAHTÉ
FÖRFATTARCENTRUM SÁPMI

**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**

TJÁLLEGOAHTE
FÖRFATTARCENTRUM SÁPMI

**MED
STÖD
FRÅN**

**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**